

Hellenic Evaluation Society Review

No 4 (2019)

HELLENIC EVALUATION SOCIETY REVIEW - ISSUE 4



Η αξιολόγηση στα ελληνικά πανεπιστήμια

Hellenic Evaluation Society HES

doi: [10.12681/eea.40240](https://doi.org/10.12681/eea.40240)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η αξιολόγηση στα ελληνικά πανεπιστήμια

Συνέντευξη με τον Πρότανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς κ. Αγγελο Κότιο

Ποια είδη μαθημάτων προσφέρονται στο πεδίο της αξιολόγησης από τα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα; Ποιος είναι το κυρίαρχο βαθμός εκπαίδευσης όπου παρέχεται η γνώση αυτή (προπτυχιακός, μεταπτυχιακός κλπ); Υπάρχουν σχετικά παραδείγματα καλών πρακτικών στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς;

Καταρχάς θα ήθελα να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία δημιουργίας της Ελληνικής Εταιρείας Αξιολόγησης και χαίρομαι που και εμείς ως ΑΕΙ συμμετέχουμε ενεργά με εκπροσώπηση σε αυτή την πρωτοβουλία. Θα ήθελα να θεωρείτε δεδομένη τη συνεχή στήριξη του Πανεπιστημίου Πειραιά (ΠΑΠΕΙ) στην προσπάθεια αυτή.

Το Πανεπιστήμιο μας εμπλέκεται τόσο σε επίπεδο διδασκαλίας όσο και έρευνας και εξειδίκευσης των διδασκόντων του στην αξιολόγηση, όπως για παράδειγμα στην αξιολόγηση επενδύσεων. Όλα σχεδόν τα τμήματά μας εφαρμόζουν μεθόδους αξιολόγησης στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Έχουμε σαφώς συσσωρευμένη εμπειρία κυρίως στην αξιολόγηση προγραμμάτων της Ε.Ε.

Πρόσφατα μάλιστα έχουμε εισάγει ειδικό μάθημα σε διδακτικό επίπεδο για την αξιολόγηση χωρών, βάσει μεθόδων που αξιοποιούμε από διεθνείς οργανισμούς (επενδυτική ανταγωνιστικότητα κλπ) και σταδιακά δημιουργούμε και διαχέουμε σχετική κουλτούρα αξιολόγησης. Ειδικότερα, στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του ΠΑΠΕΙ έχουμε εισάγει το μάθημα «Διεθνή συστήματα μέτρησης οικονομικής δραστηριότητας και αξιολόγησης χωρών» (με δείκτες ανταγωνιστικότητας, επιχειρηματικότητας, καινοτομίας) για το οποίο έχουμε ήδη θετικές κριτικές από την αγορά εργασίας (πχ τράπεζες).

Πολλά από τα τμήματά μας μπορούν να συνεισφέρουν σε ότι αφορά στην ποσοτικοποίηση δεικτών και μεθόδων αξιολόγησης, όπως το Τμήμα Στατιστικής. Επίσης, διδάσκοντές μας ασχολούνται με την ανάλυση μεγάλων δεδομένων (big data), ένα ζήτημα που συζητείται ολοένα και περισσότερο διεθνώς στη αξιολόγηση, και ως εκ τούτου ένα μεγάλο μέρος του ανθρώπινου δυναμικού μας εδώ σχετίζεται με αυτή την προσπάθεια ανάπτυξης μίας κουλτούρας αξιολόγησης στην Ελλάδα και ειδικά στο ακαδημαϊκό κόσμο.

Εμείς παράλληλα εφαρμόζουμε τη διαδικασία αξιολόγησης και πιστοποίησης των ακαδημαϊκών προγραμμάτων μας και συνεργαζόμαστε συστηματικά με την Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ).

Ποιο εκτιμάτε ότι πρέπει να είναι το περιεχόμενο, οι στόχοι και οι βασικές αρχές ενός διεπιστημονικού προγράμματος εκπαίδευσης στην αξιολόγηση σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης; Ποιες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να είναι οι βασικές γνώσεις και δεξιότητες ενός τέτοιου επιτυχημένου προγράμματος εκπαίδευσης;

Θα έλεγα σαφώς η αξιολόγηση των πολιτικών (policy evaluation). Στην Ελλάδα υπάρχει ένα μεγάλο κενό σχετικά με την παρακολούθηση πολιτικών, προγραμμάτων και νομοθεσίας. Εκεί που η Ευρώπη μας το επιβάλλει εφαρμόζονται εργαλεία και πρακτικές παρακολούθησης, αλλά εκεί που δεν επιβάλλεται θεωρώ ότι έχουμε ένα πρόβλημα (με χρονοδιάγραμμα, με ορισμό αρμοδίων προσώπων σε δημόσιους φορείς, με ποσοτικοποίηση δεικτών κλπ). Δεν νοείται πιστεύω δημόσια πολιτική χωρίς αξιολόγηση ex-ante, on-going και ex-post.

Η αξιολόγηση πρέπει να εμπεριέχει βέβαια και την έννοια της αυτοκριτικής, κάτι που δεν βρίσκουμε εύκολα στην Ελλάδα, ακόμη και στην αξιολόγηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων των τελευταίων χρόνων. Η αξιολόγηση πρέπει να οδηγεί σε ένα «δια ταύτα» και κάθε ενέργεια που δεσμεύει δημόσιους πόρους πρέπει να αξιολογείται και να οδηγεί σε βελτιωτικές κινήσεις.

Εκτιμάτε ότι υπάρχει ζήτηση για αξιολογητές με υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης και ακαδημαϊκής εκπαίδευσης στην Ελλάδα;

Για πολλά χρόνια στην χώρα μας η λειτουργία της αξιολόγησης είχε υποστεί την ‘βάσανο’ της πολιτικής αντιπαράθεσης και ως ένα βαθμό είχε απαξιωθεί. Ωστόσο ως θετικό θεωρώ το γεγονός ότι τελευταία έχει γίνει ένα είδος κάθαρσης του όρου και της πρακτικής της αξιολόγησης, καθώς ολοένα και μεγαλύτερο κομμάτι της δημόσιας διοίκησης αποδέχεται πλέον τη μέθοδο αυτή ως αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και της άσκησης δημόσιων πολιτικών.

Στη χώρα μας η αξιολόγηση βρίσκει γόνιμο έδαφος ολοένα και περισσότερο, είναι όμως ακόμη αποσπασματική. Σε ορισμένους τομείς του δημόσιου τομέα έχει προχωρήσει αρκετά και υπάρχει ζήτηση, αλλού είναι ακόμη σε εμβρυακό επίπεδο και αλλού δεν εφαρμόζεται καθόλου. Πολλές ανεπτυγμένες χώρες έχουν θεσμοθετήσει την αξιολόγηση ως λειτουργία και προσωπικά εκτιμώ ότι απαιτείται και εδώ να έχουμε πλέον μία εθνική στρατηγική αξιολόγησης, όπως προτάθηκε από την Ελληνική Εταιρεία Αξιολόγησης. Θα μπορούσα να υποστηρίξω ότι ίσως υπάρχει και μία θετική συσχέτιση συστηματικής εφαρμογής πρακτικών αξιολόγησης και του επιπέδου ανάπτυξης μίας χώρας. Μερικοί από τους νευραλγικούς τομείς που πρέπει να έχουμε εθνική πολιτική αξιολόγησης πολιτικής είναι το περιβάλλον, η αγροτική πολιτική, η κοινωνική πολιτική.

Ο απώτερος σκοπός αυτών των προσπαθειών επένδυσης του ακαδημαϊκού κόσμου στην αξιολόγηση είναι να βοηθηθεί η ελληνική κοινωνία και η οικονομία με ένα πρόσθετο εργαλείο λήψης αποφάσεων με βάση αντικειμενικά ευρήματα (evidence-based decision making). Το πανεπιστήμιό μας όπως ανέφερα αρχικά παρέχει πλήρη στήριξη σε αυτή την συλλογική προσπάθεια της εθνικής κοινότητας αξιολόγησης.

Ιούνιος 2019